

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo sextus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

datē. Vlade⁹ recon. fī tuō rē. ⁊ Mar.
p. Lū stabit ad orādū/dimittit sicq; ha
bet; ⁊ pī vī dī. vob̄ pec. vīa. ⁊ Eccl. xxvij
Relinq. p̄tio nocti tibi; ⁊ tūc depcāti tibi
peca soluenſ. Hō hoi ſuā irā; ⁊ a dō q̄rit
medelā. In hoiem ſibi ſilez nō b̄z mifcedā
⁊ depcāt p̄ pecis ſuis. q. d. Hoc fruſtra faſ
Prop̄p̄dicta dī Beda. Due ſūt ale q̄bō
ad deū oīo volat; dare ⁊ remitttere. Ter
tio p̄ cordis Ap̄tūctioz; q̄r ſicut dī ps. Jnī
q̄rāc̄ ſi alſep̄ in corde meo nō exau. dñs.
et Eſa. j. Lū mſtiplicau. orōes nō exau.
man⁹ em̄ vīe plene ſūt ſan. i. p̄tō. Notan
dū tū fm̄ Tho. y. y. q̄ in p̄tōre duo ſt̄ cō
ſiderāda. s. Natura de⁹ vīligit; ⁊ cul⁹
pa quā de⁹ oīit. Si ergo p̄tōr inq̄nt⁹ pec
tator aliqd̄ petit orādo. i. b̄z deſſideriū pec
tati hoc a deo nō audif̄ ex mia. I. q̄nq; au
diaſ ad vindictā dū de⁹ pm̄itit p̄tōrem
ampl⁹ ruere in peccā. Sicut em̄ dī Aug.
Dñs quedā negat p̄piti⁹ q̄ p̄cedit iratus
Eraundū ḡq̄nq; mali ad voluntate ſuā
ſed nō ad ſalutem; ſicut diabolus Job. j.
Et filii israel p̄tētes carnes Nūe. x. Ora
tionē aut p̄tōp̄ ex bono deſiderio nature
p̄cedentē de⁹ audit nō q̄i ex iuſticia; quia
peror hoc nō mereſ; ſed ex pura miſeridio;
q̄d intelligendū eſt de p̄tōre humiliato.
Vñ ſup illō Lu. xj. Qm̄is q̄ petit accipit;
dicit Chrys. gloſando: Qis: ſiue iuit⁹ ſi/
ue p̄tōr; q̄d etiāz intelligendū eſt q̄tuoſ
p̄dicioib⁹ obſeruariſ; vt. l. perat pie necel
ſaria ad ſalutē; pſeuerañter, p ſe. Vñ nō
ſolū eſt neceſſaria cordis Ap̄tūctio ſue hu/
miliatio in orāte; ſed etiā i eo p̄ q̄ oratur.

(Exemplū habem⁹. j. Reg. xv. Samuel
hinc ſora nocte clamās ad dñm; nō eſt
expudit⁹ p ſaul obſtinato in ſugbia. Ita
in viſas. legit. Quidā frater dixit beato
Antonio. Ora, p me pat. Qui r̄ndit. Ne
ego tui miſereor neq; de⁹; nīl p teipſo ſol
licitus ſis ⁊ orauer; deū. Ibid. Quidā re
linqu⁹ ſeclim facetus eſt eremita, pbatifli
mūs; q̄d audies ſecular⁹; quidā ſoci⁹ eius
venit ad eū rogans vt deū oraret, p eo q̄tī
nus daret ei graciā abſtinēti a peccatis.
et ille pm̄iſit monēs vt post quindecī di
es r̄diret ad eū: Quo reuerſo q̄ſiuit ſi ad/
huc placereſ p̄tī ſuū ei. R̄ndit: detertiū
eſſe ſibi ḡantea. Lūc eremita monuit eū
ſtep̄ poſt q̄ndeci dies redire: ⁊ forti⁹ ſe af

ſlixiſ orans p eo. Lū aūt rediſſet nūciās
ei q̄ ſibi deten⁹ eſſet/attēdens eremita ne
gligentia ei⁹: q̄r delectatioi nō resistebat;
acep̄t ſportā in q̄ ſibi panes detulerat ⁊
impiuſ arena rogaſ vt humer⁹ ſuis im
poneret ⁊ ferret. Qd̄ cū ille attētater/ era
mita retrahebat inferi⁹: qd̄ cū ille aduer⁹
teret: dicit: Non poſſum hoc leuare; q̄a tu
deorſum trahis: Lūc ille: Trabe ſup te. ⁊
ego iuuabo te; qd̄ cuž faceret/facillie on⁹
ſup humeros eius poſitū eſt. Lūc eremita:
Si ex ego te nō poſſum iuuare: q̄r tu mi/
teris in p̄trariū delectādo in peccato: ſed
iua te / reſiſtendo p̄tō: ⁊ tūc tibi valebit
adiutoriū dei ⁊ mcū. Oport̄z ḡ vnuq̄nq;
iupiſ miserit: alaſ fruſtra oraret pro
ipo. Eccl. xxx. Diferere anime tue places
deo.

Tertius articu. Aud̄ rē. Et p̄cipue
neceſſaria eſt cordis cōpunctio. Au
dite qd̄ iura dicūt: Venia peccati nō daſ
tur niſi correto. xxiij. q. y. Legatur. Nec
potest gaudere ſe correctū: niſi prius doſ
leat ſe iuſſe guerſum. xxiij. q. viij. Quicad⁹
modū. Et lex dicit. Delicii veniā penitē
tibus indulgemus. L. de hereti. maniche
os. Et. L. de ſum. trinita. ⁊ fide catho. l.
vlti. Pone caſum. Si videret p̄nceps ani
mos hominiū: ⁊ peteret aliq̄s gratia q̄ ta/
men in corde retinet voluntate offendē
di regem. An rex ſibi parceret: Lertū eſt
q̄ nō rē. Expone ⁊ applica notando illud
j. Reg. xvij. Dñs intueſ cor.

Sermo ſextus.

DEtite et da
p̄bitur vobis rē. In illo die
in nomie meo peteſis ⁊ nō
dico vobis quia ego rogapo patrē p vo/
bis Joan. xvij. In hiſ verbis tria pm̄iſ
tit. Primo deſiderande cognitionis eui/
dentiam. cū dicit In illo die. Secundo
ſiende petitionis scientiaz: cum dicit: In
nomine meo peteſis. i. petere ſciētis quo/
ntam ſpirituſancro plen̄ eritis.

Tertio ſperāde exauditōnis fiduciaz
cū dicit. Et nō dico vobis rē. De primo;
Luce vlti. Lunc ape, illis ſen. vt intellig.
scripturas. De ſecundo Rhomano. viij.
Quid q̄rem⁹ ſicut oport̄z nescim⁹. l. ex nō

v d 2

P̄ro Letaniis

bis p̄pis: h̄ ip̄ sp̄ūsc̄tūs postulat p̄ nob̄. i.
no: postulantes facit. De tertio. Theo/
phil. Adeo assero vob̄ patrē fāuere q̄ ne
q̄ interuentu meo v̄lter̄ indigebitis.

Petite t̄c.

Dī Runus articul⁹. An sc̄ti aliqd impe
tr̄t p̄ nob̄: Q, nō: q̄ iā nō sūt in
statu merendi. **L**otra. Plus possit in
patria q̄ in via ap̄ d̄ deū. **R**ūdet Bon̄.
in. iij. dist. xlvi. q̄ sc̄r̄ orones multa bo
na nob̄ impetrant. s̄ic dīc mḡ: r̄ merito
z affectu. **H**erito quidē p̄cedēt q̄ apud
deū sūt t̄tū accepti vt nō tm̄ sibi beatitu
dinē meruerint: sed etiā alij suffragari.
Dulei eīm superogauerūt. **A**ffectu aut̄
q̄ amici dei faci sur: z amico: p̄ est idēvel
le z idē nolle. **J**o cū sc̄ti aliquē amāt cōpel
lūt (vt ita dīca) deū diligēt. **U**nī brā viri
go m̄ltros p̄tores deo recōciliare dī. Ad
illud aut̄ q̄ ob̄jicitur. discedū q̄ nō redī
ut exauditio merito q̄d tuc sit l̄z q̄d prey
cessit quo meruerunt alij suffragari: sub
cōditōe tñ si alij suffragia co: implora/
rent. **E**sī dicas q̄ meriti co: est plene
remuneratū: verū est de merito absoluto.
Hoc Bon̄. **P**ro fūdamēto. **D**ocet ha
manā experientia q̄ plerūq; multis par
citur p̄ p̄r̄ pieces amico: . **O**uidius de
ponto. Culpa grauis precibus donatur
sepe suo: p̄. **C**ertū est etiā q̄ vn̄ amicus li
beter subsidiū impēdit alteri amico. **U**nī
Aristo. ix. **E**thicop̄ dicit q̄ op̄a amicicie
sūt beniuolētia: cōcordia: z bāficitia. **L**ū
ergo sc̄ti nos yeraciter ament: certū est q̄
libenter intercedūt p̄ nob̄. Sed q̄ritur.
An impetrant t̄c. **D**ic r̄n̄. vt s̄. **E**x q̄ p̄clu
de quanto fēruore desiderij accendi debem⁹
ad sc̄tos: z cerce in tali fēruore desiderij iā
quodāmō intratur cu: eis in gaudiū dñi.
Bern. ser. de. o. s. **L**etatus sum plane in
bis q̄ dicta sunt m̄bi frātres qm̄ in do
mū dñi ibimus. **E**tsi queritis vnde illud
fiducialiter plūmāzinde sine dubio quia
multi iam ex nob̄ in atrīs stent. Quan
tū em̄ gaudere debem⁹ cu: cogitam⁹ nos
habere tam glōrosos intercessores nr̄a
vota deo offerentes et suis oratiōib⁹ ap̄d
deū quod nob̄ est salutare impetrantes.
Hec dubiū quin eorum orationes apud
deum sint suauissime. **F**igura Apocal.
v. **G**udit ioānes quomodo quattuor ani⁹

malia z quattuor sensores (p̄ quos desis
gnantur beatis) ceciderūt corā agno habē
tes singuli citharas z phialas plenas odo
ramento p̄: z expōndo subdit que sunt
oratiōes sc̄tōz. **E**x p̄e qm̄ orones sc̄tōz
sunt melodiosi z odorifere coram deo.

SEcund⁹ articul⁹. In p̄cedēt t̄c.
Hic de secūda que est p̄paratio mei
ditatiua. ps. **M**editatio cordis mei in
cōspectu tuo semp. Itēz. In meditatiōe
mea exardescet ignis. **B**ernard⁹. **D**e
ditatio quidē desit docet. **O**ratiō ne desit
impetrat. **E**st autē meditatio ad orandi
preparatiua triplex.

Prima incitatua.
Secondā eleuatua.
Tertia humiliatiua.

Prima igit̄ est incitatua. **C**iderando
vn̄ p̄p̄ia fragilitē p̄pter quā necesse
habem⁹ orare: vt dictum est supra sēmo
ne. iij. **H**ugo de sancto victore.
In cōsideratione nostrē misericōdiam⁹ q̄ nob̄
necesse est petere. **A**udite itaq;. **O**p̄ccā
tores cōsiderate in: serias vestras: q̄ cec
estis pauperes z nudī. **S**i quis reputaret
se cecū: deū rogaret vt eū illuminaret: si
pauperē cibū postularet: si nudū queret
ret vestimentū: q̄ si dicas sentio me durū z
indeuetū. **A**udi. **E**cce rex habet duos fili
deles seruos: vnū armatū: aliū inermē:
ambos mittit ad p̄lūiū p̄tra hostes. **A**ri
matus viriliter procedit: inermis vero
dicit dñs suo. **D**ne vt vides nō habeo ar
matū ob amoē tui p̄cedā. **G**idens git
rep̄ fidelitate eius dicit ministris. **D**are ci
arma quib⁹ induat: z in eo ponite signū
meū. **S**ic qntūcūz insipidus z indeuet⁹
adorationē debet. p̄cedere cōfidenter: ec
dñs sibi p̄uidēbit de necessarijs. **S**z for
te dicit aliquis. **L**ū oro tūc plures tenta
tiones patior. **A**udi cū quis habet causaz
contra aduersariū in curia principis si ho
mo iste vadat ad principem vt faciat ali
rius oppōnit isti totis viribus: sic facie
diabolus. nō tamē p̄pter hoc debet homo
relinquere orationē: sed firmiter stare: q̄
hec est via ad supernā patriā: z ille qui p̄
pter hoc orationē relinquit: est sicut ille q̄
de p̄lio fugit. **S**ecūda est meditatio
eleuatua: considerando videlicet divinā

bonitate et liberalitate: de quod super diximus:
ser. iij. Et sic considerando dei bonitatem: oꝝ
revoſari cor ab extoribꝫ. Iſi. Primo pur
gandus est animus: et a reperioribꝫ cogi
tationibꝫ segregadus: ut pura cordis acti
us ad deum dirigantur. Ide lib. de sum. bono.
Dens quidem nostra celestis est: et tunc ora
do bene deum exemplarum: quoniam nullis terrenis cu
ris impeditur. Et Cyprianus lib. de oratione
omnica. Quoniam audiri te postulas cum teipsum non
audias: dum cui memorem esse vides cum cui
ipse non memor sis. Propstera de saluator
Barth. vij. Tu autem cum oraueris intra cubi
culum tuum et clauso ostio ora patrem tecum. In
gressus in viculis est cordis ad se reuocatio:
Clausus autem ostium est eiusdem cordis retentio
Tertia est meditatio humiliativa: si
derando vice nostram vilitatem ex una parte:
et diuine maiestas excellentiam ex alia: ut
sic timeamus loquaciter deo: sicut faciebat Ali
braha Genes. xvij. vi. Loquar ad dominum
meum cum sum puluis et cinis. Et si per talerum
derationem paciter humiliemur: audiet do
minus orationes nostras: quoniam sicut dicit Jacob.
iij. Humilibus dat gratiam. Exemplum. iij.
Paral. xxxiij. de oratione Danasses. Dan.
iij. de oratione Daniel. Barth. vij. de oratione
Lenturioris. Luce. xvij. de oratione publica
ni. Non sicut de beatus Petrus. j. Pe. v. Hu
miliantis sub potenti manu dei tecum.

Quarta arti. Auditus tecum. Attende
itaque quoniam oratio reverenter debet fieri
sichabef. E. de in ius vocando. l. i. vice
Sicut bonis. Libertati magna reverentia
tenens suis manumissionibꝫ in oibꝫ exhibi
bere. ar. iij. q. ii. Expositus qui mandat. S. Li
bertus. Pone casum de eo quod vult aliquid
petere a deo terreno vel iudicare a quo fuit
manumissionis vel a qua multa alia bona ac
cepit cum quanta reverentia petere debet. Ex
pone et nota quod sumus omnes liberti. i. libertatis
restituti. Et quod habemus a deo acce
pimus qui sumus domini est. id est cum omni reue
rentia a nobis est oramus. quoniam dicimus illud Dav
iel. ix. Non in iustificacionibꝫ nostris sed in mis
erationibꝫ tuis multis posterum p̄ces an
faciem tuam.

Sermo septimus.

Dicitur et da

Probitus tecum. Ipse pater amat
vos quod vos me amatis et
credidistis quod a patre existui. Jo. xvij. Ibi tamen
unus fides: spes et charitas quae sunt necessaria
ut bene petam. Propter primam videtur: Quod
credidistis. Eccl. i. Beneplacitum est domino
fides. Propter secundum: quod a deo existui. Qui
enim credit eum a deo existisse sperat in eo. ps.
Speramus in domino et ipse faciet. Propter tertiam
Ipse pater amat vos quod vos me amatis
ibi Lyra. quod: non videtur rotem causalem sed noti
ficatiuam a posteriori. q. d. Certi esse debet
pater amat vos quod vos me amatis. Jo
an. xiiij. Qui diligit me diligit a patre meo.

Prima art. An predestinatione iuuari pos
sit per se ipsum. Non. Nullum eternum
redit a ipsius. Eccl. Aug. in de predicatione
natione secundum videtur: quod orare debemus pro predesti
natione quod fortassis sic predestinatione sunt ut no
stris orationibus saluem. Ita Genes. xxv. Isa
ac rogauit deum et dedit receptum rebecca ex
qua natus est Iacob quod fuit predestinatus. Rerum
ter Tho. i. par. q. xxij. quod in predestinatione
duo sunt consideranda. scilicet preordinatione diuina
et ei effectus. Quatuor ad primum: nullo modo
iuuatur predestinatione secundum ipsum. sed bene quatuor
ad secundum. Prout id est cuius predestinatione
est pars non subtrahit causas secundas. Sic
est sic prudenter natales effectus ut etiam ad illos
ordinem cause natales sine quibus illi esse
ctus non puenirent. Ita predestinatione a deo salutem
alium ut etiam sub ordine predestinationis
cadat quodque hoies promouet in salute: ut ozo
nes et huiusmodi: sine quibus aliquis salute non possit
retur. Unus predestinationis bortandus est bene
opari et orare: quod huiusmodi effectus predestinationis
tum impleretur. Hoc Tho. Pro fundamente
videtur et sepe considerandum est nobis conscientia
sumus de statu nostro futuro. Ut ergo regit nos
enit. Nescia menses homini fati sortisque futurae.
Et secundum Aristotelem. In futuris contingentiis
nihil est determinata vita. Actus autem
humani et finalis salutis aut damnatio sunt de numero
futuro per contingentes. Sed quis. An
predestinationis hoies ad salutem iuuari tecum. Dic
tu. viii. Ex quodcludit quod secundum vivimus per vi
ribus multiplicare debemus orationes et bona
opari hoc faciendo nos certiores reddemus.